

II Jornades d'Estudi del Patrimoni del Baix Llobregat: més enllà del 2000. Fer viable el patrimoni.

(Molins de Rei, 19 i 20 d'octubre de 2000)

Carles Riba i Romeva
(MCP)

Amb el títol **Més enllà del 2000. Fer viable el patrimoni**, els dies 19 i 20 d'octubre van tenir lloc les II Jornades d'Estudi del Patrimoni del Baix Llobregat, organitzades pel Consell Comarcal del Baix Llobregat, el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Molins de Rei, i que han comptat amb el suport dels ajuntaments d'Abrera, Collbató, Cornellà de Llobregat, Esparreguera, Esplugues de Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, Gavà, Martorell, Olesa de Montserrat, Pallejà, el Prat de Llobregat, Sant Andreu de la Barca, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Sant Vicenç dels Horts i Vallirana.

La població que ha acollit aquesta segona edició de les Jornades ha estat Molins de Rei i l'espai escollit va ser l'edifici de la Joventut Catòlica d'aquesta població, un marc molt adient si tenim en compte que es tracta d'un dels elements del patrimoni arquitectònic de Molins de Rei.

Les Jornades van comptar amb la participació de 130 persones i 63 comunicacions, de les quals se'n van escollir 20 perquè es llegissin en les sessions de treball.

Les conclusions que es poden treure pel que fa a la participació es poden resumir en una paraula: consolidació. Efectivament, podem dir que ha estat una consolidació després de la novetat que va suposar la primera edició, feta

a Cornellà ara fa dos anys i que va comptar amb un nivell molt similar tant pel que fa a persones inscrites com pel que fa a comunicacions. Un altre aspecte de consolidació és el fet que ja hi ha seu per a les III Jornades: Gavà serà la població que acollirà l'edició de l'any 2002.

En relació amb l'estructura, aquestes Jornades es van organitzar dividint-les en dos dies i articulades a partir de dos centres d'interès, dos temes considerats d'actualitat, no només al Baix Llobregat, que van servir per emmarcar les diferents aportacions i les intervencions de les persones assistents: «El patrimoni i el territori» i «El patrimoni i les persones». Aquestes taules de treball van acabar amb un debat al voltant dels temes introduïts pels mateixos participants i relacionats amb el tema central.

Les Jornades es van iniciar el dijous amb una conferència a càrrec de Vicenç Villatoro, que va

sorprendre pel seu tractament; una xerrada que va deixar de banda els estereotips propis dels discursos sobre patrimoni i que es va centrar en un vessant més humanista del tractament del patrimoni i de la importància que aquest té per a les persones. En la seva intervenció Vicenç Villatoro també va fer palès que el patrimoni és cosa de tots i no només dels especialistes, i que per tant tots ens hi hem d'implicar.

La sessió de treball pròpiament dita va començar el dijous a la tarda amb la taula destinada a tractar el tema «El patrimoni i el territori». Aquesta taula va comptar amb Antoni González, cap de Patrimoni Local de la Diputació de Barcelona, com a ponent relator, i de Gregori Gutiérrez, cap de Patrimoni i arxiver de Sant Boi de Llobregat, com a coordinador.

En aquesta taula es van presentar 28 comunicacions.

La segona taula, «El patrimoni i les persones», es va fer el divendres 20 d'octubre al matí, i va comptar amb la participació de Josep M. Carreter com a ponent relator, director del Museu d'Arqueologia de Catalunya, i d'Alfred Mauri, arxiver de Martorell, com a coordinador.

En aquesta segona taula hi van haver 35 comunicacions.

Les conclusions més destacades que es van treure d'aquestes II Jornades d'Estudi del Patrimoni

del Baix Llobregat van ser que el patrimoni és cosa de tots i que no es pot desvincular de les persones; que té un paper molt important com a referent històric, com a identificació col·lectiva i de cohesió social, i que és un marc per a múltiples manifestacions culturals i lúdiques.

Pel que fa al patrimoni natural es va constatar l'increment notable de comunicacions relacionades amb aquest àmbit (geologia, mineralogia, fauna i flora) i amb les activitats que hi estan més vinculades, com l'agricultura i l'ús del litoral.

En relació amb aquest punt, s'han manifestat preocupacions per: l'impacte del TGV, el manteniment dels espais agrícoles i la recuperació del riu i les zones del Delta.

En relació amb el patrimoni immoble es detecta un important increment de l'activitat de l'Administració i de les entitats en relació amb la catalogació i protecció del patrimoni immoble: catalogació d'edificis i construccions i plans especials de protecció del patrimoni.

En aquest aspecte també es va posar de manifest el conflicte d'interessos entre els models de desenvolupament i els interessos de protecció del patrimoni. Què s'ha de catalogar? Què s'ha de preservar?

Un altre aspecte que es va posar de manifest és la manca crònica de recursos en l'àmbit de la gestió. Tanmateix, també es van apuntar noves formes creatives per tal d'agilitar la gestió de la investigació, conservació i difusió del patrimoni, com ara els museus virtuals.

Abans d'acabar m'agradaria recordar que el Baix Llobregat és l'única comarca que d'una manera regular organitza unes jornades d'aquestes característiques, una experiència pionera que s'avança al seu temps i que probablement serà seguida per altres comarques. Un senyal de maduresa col·lectiva en la societat baixllobregatina.

Brigada de roturadors de marines. Colònia Casanovas (la Bufera). Fotografia del llibre de Jaume Codina Delta de Llobregat. La gent de fang (Granollers: Montblanc, 1966, pàg. 160).

